

der naturligvis strides om, men derom opnaas der let Enighed, at Opgaven er vanskelig at løse, naar den nogenlunde skal tilfredsstillende det Krav om Kontrol m. v., der stilles, og den er umulig at løse saaledes, at den tilfredsstillende alle. Det fremgaar da ogsaa af den ærede sidste Talers Bemærkninger, hvor vanskeligt det vil være at udarbejde noget, der kan tilfredsstillende baade Sparekasser og Banker.

Forholdene her i Landet er jo saadanne, at rene Sparekasser og rene Bankselskaber har vi ikke overdrevent mange af. I hvert Fald har vi adskillige Steder Institutter, der baade er Sparekasser og Banker, og jeg maa tilføje, at efter mit Kendskab til Forholdene har de egentlig virket meget tilfredsstillende. I Anledning af de Forslag, der foreligger her, er der afholdt Møder af de interesserede Parter, af Repræsentanter baade for Sparekasser og for Banker. Der er her i København holdt et Møde af Fællesrepræsentationen for de danske Sparekasser, og den højtærede Formand vil maaske tillade mig at oplæse en Resolution, der blev vedtaget der, og som jeg tror er ganske oplysende: „I Anledning af, at det i Rigsdagen fremsatte Forslag til Lov om Spare- og Laanekasser formentlig vil bevirke en væsentlig Forringelse af Sparekassernes Eksistensvilkår, og da det vil være i Samfundets Interesse, at Kassernes Virksomhed under Bibeholdelse af deres Selvstyre opretholdes og udvikles, udtaler Fællesrepræsentationen for de danske Sparekasser, at den nødvendige Forbedring af den bestaaende Lovgivning, uden at Samfundets Interesse tabes af Sigte, vil kunne naas ved de i Forslaget indeholdte Bestemmelser om, at enhver af Sparekassernes Ekspeditioner udføres af mindst 2 Personer i Forening, og ved, at der gennem et stærkt udvidet Statstilsyn i Forbindelse med de skærpede Revisionsbestemmelser i øvrigt skabes betryggende Værn mod Bedragerier og Misbrug. Derimod mener man, at Væsensforskellen mellem Banker og Sparekasser opretholdes ved, at den Sparekasserne ved Stempellovens § 143 tillagte særlige Stempelbegunstigelse for Indskud paa Kontrabog bevares for disse alene, medens man ikke skønner, at Indførelsen af Maksimalindlaansrente i den foreslaaede Form, bortset fra de Indvendinger, der i øvrigt kan rejses herimod, vil være til nogen Gavn for Sparekasserne”. Det hedder derefter: „I Lovforslagets Detailbestemmelser foreslaas følgende Forandringer”, og der nævnes saa nogle Forandringer i §§ 4, 5, 6 og 16, af hvilke navnlig den i § 16 ønskede egentlig

synes mig ret betegnende for, hvorledes Sparekasserne ser paa det fra deres Side. Den Ændring, de ønsker, lyder saaledes: „Den visse Institutter tillagte Ret til vedblivende at forene Sparekasse- og Bankvirksomhed med dertil knyttede Begunstigelser bortfalder 10 Aar efter Lovens Ikrafttræden”. Jeg gad nok vide, hvad de Banker, som har eksisteret, jeg havde nær sagt, lige saa mange Aar som Sparekasserne som blandede Pengeinstitutter, altsaa baade som Sparekasse og Bank, vilde sige til, om en saadan Bestemmelse blev vedtaget. Nej, jeg har den bestemte Erfaring fra mit Arbejde i Kommissionen, at Vanskelighederne ved at faa vedtaget noget, der kan siges at være nogenlunde retfærdigt baade for Sparekasserne og Bankerne, er overordentlig store. Man skal nu ogsaa ved en Sag som denne erindre den Udvikling, som Sparekasserne har haft i det sidste halve Hundrede Aar. Efter de Oplysninger, der foreligger som Bilag 3 i Kommissionsbetænkningen af 1878, var der i 1854 kun 45 Sparekasser i Landet, i 1864 var der 73, i 1870 168, men i 1876 402 med et Indskud af 186 Mill. I 1899 var der 532 Sparekasser, men det indskudte Beløb paa disse Sparekasser voksede fra 1876 til 1899 fra 186 til 680 Mill. Men allerede den 31. Marts 1911 var der efter den Indberetning, der foreligger fra Sparekasseinspektøren, 543 Sparekasser, og Sparernes Tilgodehavende var, som ogsaa nævnt af den foregaaende ærede Taler (Bramsen), ca. 1,000 Mill. Kr. Dertil er Sparekassens virksomheden naaet uden at være bundet ved nogen som helst Lovbestemmelser indtil 1880 og senere alene ved Lov Nr. 64 af 28. Maj 1880 fra det Aar og til Dato. Der bør efter min Opfattelse ikke af Lovgivningsmagten vedtages andre Bestemmelser end dem, der er absolut nødvendige for at sikre den Kontrol, som det offentlige og Samfundet kræver.

Hvad angaar Forslagets § 20, der omhandler det Sparekasse- og Bankraad, som den sidste ærede Taler omtalte, skal jeg indtrængende anmode ærede Medlemmer om i Kommissionsbetænkningen Side 26 — 27 og 28, 33 og 34 at gøre sig bekendt med det Forslag, som er stillet af Flertallet. Jeg tror, at det i hvert Fald vil kunne overbevise ærede Medlemmer om, hvor nødvendigt det Flertal, som har stillet Forslaget, anser det for at være, at der oprettes et saadant Bank- og Sparekasseraad. Tanken om at begrænse Indlaansrenten var allerede fremme i Sparekassekommissionens Betænkning af 1878, § 4. Men det Forslag,